

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 580/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], právne zastúpeného advokátkou Mgr. Evou Vallovou, advokátska kancelária, Osadná 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3 CbZM 16/2012 z 11. septembra 2013, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoZm 28/2013 z 11. novembra 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 13/2015 z 27. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných

práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 CbZM 16/2012 z 11. septembra 2013, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 CoZm 28/2013 z 11. novembra 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obdo 13/2015 z 27. mája 2015.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 29. decembra 2008 sa sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu domáhal proti žalovanému určenia odporovateľnosti (neplatnosti) zmenky, ktorú v prospech žalovaného vystavil 30. novembra 2005 sťažovateľov dlžník (obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ]), ďalej len „dlžník“ alebo „sťažovateľov dlžník“) s odôvodnením, že týmto úkonom mal sťažovateľov dlžník záujem zmenšiť svoj majetok s cieľom poškodiť sťažovateľa ako svojho veriteľa pri uspokojení jeho pohľadávky. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 CbZm 16/2012 z 11. septembra 2013 žalobu sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že ním uplatňovaný nárok bol „premlčaný“, ako aj s odôvodnením, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, žeby sa v dôsledku vystavenia predmetnej zmeny dlžníkom zmenšil majetok dlžníka natoľko, žeby nemohol byť uspokojený aj nárok sťažovateľa ako jeho ďalšieho veriteľa.

3. Na základe odvolania podaného sťažovateľom krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 CoZm 28/2013 z 11. novembra 2014 označený rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil konštatujúc, že sťažovateľ podal odporováciu žalobu po lehote uvedenej v § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto je akékoľvek ďalšie dokazovanie irelevantné. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 13/2015 z 27. mája 2015 ako neprípustné odmietnuté.

4. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta predovšetkým porušenie svojho práva na spravodlivý súdny proces, a to z dôvodu, že okresný súd, ako ani krajský súd a nápravu nezjednal ani najvyšší súd rozhodli v merite veci na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, keď v záujme jeho riadneho zistenia odmietli vykonať dôkazy

navrhované sťažovateľom (vypočutie konateľov dlžníka; predloženie účtovných dokladov dlžníka s cieľom zistenia jeho skutočného majetku), v dôsledku čoho podľa sťažovateľa bola nesprávne vyhodnotená „... majetková situácia dlžníka... ako sťažovateľom nepreukázaná, bez toho, aby bol v tejto súvislosti vykonal akýkoľvek dôkaz...“. Sťažovateľ namieta aj neudržateľnosť záveru pozostávajúci zo skutočnosti, že dotknutá zmenka, ktorá bola vystavená sťažovateľovým dlžníkom 30. novembra 2005, je skutočne pravdivá a podľa sťažovateľa sa táto okolnosť nedá skúmať bez posúdenia pravosti zmenky, pričom „Sťažovateľ v konaní požadoval preskúmanie originálu zmenky, ktorým sa však žiaden z porušovateľov nezaoberal.“.

5. V súvislosti s rozsudkom krajského súdu sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd sa vôbec nevysporiadal s doplnením argumentácie jeho odvolania, ktorým „... nerozširoval ani nemenil dôvody alebo rozsah podaného odvolania“ a ktoré podal 2. apríla 2014, v dôsledku čoho podľa sťažovateľa mu krajský súd odňal právo konať pred súdom, s čím sa však nestotožnil najvyšší súd v konaní o dovolaní. Odňatie práva konať pred súdom vidí sťažovateľ aj v tom, že rozhodnutia okresného súdu, ako aj krajského súdu boli nedostatočne odôvodnené, a teda nepreskúmateľné z hľadiska dôvodov na ich rozhodnutie, pričom v tejto súvislosti sťažovateľ tiež uviedol:

«Sťažovateľ poukazuje na nezrozumiteľnosť záverov súdu prvého stupňa o tom, že sa nepodarilo preukázať, „že by odporca v snahe ukrátiť uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky navrhovateľa... úmyselne krátil majetok dlžníka navrhovateľa...“ Takýto záver totiž nekorešponduje s ustanoveniami § 42a a nasl. ObčZ, upravujúce inštitút odporovateľnosti právnych úkonov. V predmetnom právnom vzťahu je totiž dlžníkom spoločnosť [REDAKOVANÉ] a len dlžník sa môže dopustiť uskutočnenia odporovateľného právneho úkonu v úmysle ukrátiť uspokojenie pohľadávky veriteľa. Odporca je v tejto súvislosti osobou, ktorá s dlžníkom dojednala právny úkon, t. j. pasívne procesne legitimovanou osobou v zmysle § 42b ods. 3 ObčZ. Úmysel ukrátiť veriteľa je však potrebné skúmať vo vzťahu k dlžníkovi, nie odporcovi. Odvolací súd sa uvedenými nedostatkami vôbec nezaoberal. Rovnako nie je zrejmé, z akých dôvodov súdy zamietli návrh sťažovateľa na doplnenie dokazovania predložením zmenky a vypočutia konateľov spoločnosti [REDAKOVANÉ]»

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa: [REDAKOVANÉ]... podľa čl. 12. ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. 09. 2013, sp. zn. 3 CbZM/16/2012-187, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. 11. 2014, sp. zn. 2 CoZm/28/2013-223 (2 CoZM/57/2014) a Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 05. 2015, sp. zn. 3 Obdo/13/2015 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. 09. 2013, sp. zn. 3CbZM/16/2012-187, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. 11. 2014, sp. zn. 2 CoZm/28/2013-223 (2 CoZM/57/2014) a Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 05. 2015, sp. zn. 3 Obdo/13/2015 a vec vracia na ďalšie konanie.

Porušovatelia sú spoločne a nerozdielne povinní zaplatiť sťažovateľovi, trovy právneho zastúpenia v sume 296,44 € k rukám jeho právneho zástupcu, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. K rozsudku okresného súdu

9.1 V súvislosti so sťažovateľom napádaným rozsudkom okresného súdu ústavný súd pripomína, že vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

9.2 Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených základných práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po jej predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

9.3 Podľa ústavného súdu sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou pred ústavným súdom napádaného rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 CbZM 16/2012 z 11. septembra 2013, a to využitím riadneho opravného prostriedku (odvolania), ktoré sťažovateľ napokon (ako to vyplýva aj zo samotnej sťažnosti) aj účinne využil, pričom krajský súd ako súd odvolací sa v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoZm 28/2013 v podstate musel vysporiadať s identickými námietkami, aké sťažovateľ proti rozhodnutiu okresného súdu uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.

9.4. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (vo vzťahu k okresnému súdu, pozn.) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

10. K rozsudku krajského súdu

10.1 Pokiaľ ide o sťažovateľom napádaný rozsudok krajského súdu (dovolanie, proti ktorému bolo ako nedôvodné odmietnuté), ústavný súd preskúmal aj toto rozhodnutie, a to v súlade s ustálenou judikatúrou inšpirovanou právnymi závermi Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54), podľa ktorej v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010).

10.2 Podstata námietok sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 CoZm 28/2013 z 11. novembra 2014 je založená na jeho tvrdení o arbitrárnosti tohto rozsudku z dôvodu, že krajský súd podľa sťažovateľa nenapravil pochybenia okresného súdu a nedoplnil dokazovanie v rozsahu navrhovanom sťažovateľom pre účely náležitého zistenia skutkového stavu, že krajský súd dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie a napokon, že sa odmietol zaoberať doplnením argumentov sťažovateľovho odvolania, ktoré doplnil 2. apríla 2014.

10.3 Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných

súdob, avšak iba z hľadiska, či je alebo nie je v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

10.4. Krajský súd napádaný rozsudok v podstatnej časti odôvodnil takto:

«Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci prvostupňovým súdom. Súd prvého stupňa sa vo svojom rozsudku vysporiadal so všetkými argumentmi navrhovateľa, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a na správnosť dôvodov uvedených v rozsudku odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím dôvodom navrhovateľa odvolací súd uvádza nasledovné. ...

Účelom odporovateľnosti ako inštitútu občianskeho práva je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok (veci, práva a pohľadávky) na úkor veriteľov. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo.

Predmetom odporovateľnosti sú právne úkony. Keďže zákon neobmedzuje okruh právnych úkonov (nieť žiadneho taxatívneho vymedzenia), treba uviesť, že môže ísť o dvojstranné, jednostranné, odplatné, bezodplatné a iné právne úkony. Podstatné je, že ide o taký právny úkon, ktorým sa zhoršuje možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky. Nemusia to byť úkony, ktorými dochádza k scudzeniu majetku dlžníka. Stačí, že ide o také úkony, ktoré znižujú majetkovú podstatu dlžníka na úkor veriteľa. Medzi také úkony možno zaradiť kúpnu zmluvu, darovaciu zmluvu, výmennú zmluvu, prevzatie dlhu, postúpenie pohľadávky, odmietnutie dedičstva, odmietnutie daru, odpustenie dlhu, úmyselné nevymáhanie dlhu spôsobujúce premlčanie nároku, prevzatie nevýhodného ručiteľského záväzku, použitie časti majetku na vklad do základného imania obchodnej spoločnosti a pod.

Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie) majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň

sčasti. Z toho vyplýva, že ten, kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil, musí sa preukázať, že sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku.

Jedným z ďalších predpokladov odporovateľnosti je, že k právnemu úkonu ktorý sa má odporovať, došlo v posledných troch rokoch. Uvedená lehota sa počíta spätne od urobenia úkonu, ktorému sa odporuje. Z uvedeného vyplýva, že nárok na odporovanie zaniká uplynutím trojročnej lehoty, ktorá začína plynúť od urobenia právneho úkonu (od jeho vzniku). Jedná sa o prekluzívnu (prepadnú) lehotu, na ktorú súd prihliada z úradnej povinnosti.

V danej veci sud prvého stupňa dospel k správneému záveru, že navrhovateľ podal návrh po uplynutí trojročnej lehoty podľa § 42 ods. 2 Obč. zák., pretože návrh na určenie neúčinnosti právneho úkonu - zmenky č. 03102005, vystavenej dňa 30. 11. 2005 spoločnosťou [REDAKOVANÉ] bol podaný až dňa 29. 12. 2008. Navrhovateľ svoje tvrdenia, že zmenka bola vystavená so spätnou platnosťou v čase, keď bol dlžníkovi [REDAKOVANÉ] doručený zmenkový platobný rozkaz č. k. 8 Cb 2/03 zo dňa 20. 12. 2005, nepreukázal. Zo samotného návrhu na začatie konania, ako aj z jeho doplnení a zmeny zo dňa 4. 4. 2013 je zrejmé, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] vystavila pre odporcu zmenku „bez protestu“ na sumu 510 000 000,- Sk č. 03102005 s miestom plnenia Bratislava, splatná v [REDAKOVANÉ]... Navrhovateľ v návrhu a doplnení nespochybňoval dátum vystavenia zmenky, namietal len, že nebola vystavená v súlade s riadnym záväzkovým vzťahom, že vypísaná suma nepredstavuje adekvátne protiplnenie na strane odporcu a že jednoznačne bola vystavená za účelom zmenšenia hodnoty majetku [REDAKOVANÉ] čím sa znemožnilo uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi [REDAKOVANÉ]

Zo zápisnice z pojednávania pred prvostupňovým súdom taktiež vyplýva, že právna zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že „Myslím si, že právny úkon vystavenia predmetnej zmenky bol urobený dodatočne spätne, túto skutočnosť však neviem preukázať.“

Odvolačí súd preto dospel k zhodnému záveru ako prvostupňový súd, že zmenka bola vystavená 30. 11. 2005 a návrh na určenie neúčinnosti tohto právneho úkonu bol podaný na súd až po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty, preto nárok na odporovanie zanikol. Z uvedených dôvodov sú ďalšie dôvody odvolania, týkajúce sa preukazovania hodnoty majetku dlžníka ([REDAKOVANÉ]) právne irelevantné.

Odvolací súd zároveň neprihliadol na „Doplnenie argumentácie k odôvodneniu odvolania“ zo dňa 4. 4. 2014, podané novým právnym zástupcom navrhovateľa, týkajúce sa namietania nesplnenia procesnej povinnosti súdu podľa § 118 ods. 2 O. s. p., pretože v zmysle § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Vzhľadom k uvedenému, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.»

10.5 Z citovaného vyplýva, že kľúčovým pre rozhodnutie krajského súdu, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím okresného súdu, bol záver, že odporovaciú žalobu podal sťažovateľ oneskorene, t. j. po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého *„Odporovať možno právnemu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnemu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.“*. Vzhľadom na uvedené tak ostatnú argumentáciu sťažovateľa týkajúcu sa nedostatku dokazovania a nedostatočného zistenia skutkového stavu považoval krajský súd za irelevantnú.

10.6 Podľa ústavného súdu uvedené závery krajského súdu nemožno považovať za arbitrárne a odporujúce účelu a zmyslu na daný prípad aplikovaného § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom na uvedenom nemôže nič zmeniť ani konštatácia sťažovateľa, že dátum vystavenia dotknutej zmenky nemusí byť pravdivý, pretože v súvislosti s touto skutočnosťou sťažovateľ, tak ako to uviedol už aj krajský súd, nepredložil žiadne relevantné dôkazy, pričom samotná pochybnosť v tomto smere nepostačuje na záver o spätnom vystavení zmenky, tobôž, ak sťažovateľ ako žalobca v preskúvanom konaní túto skutočnosť v žalobe prvotne ani vôbec nespochyboval. V súvislosti s uvedeným je tak ústavne udržateľný aj záver krajského súdu o irelevantnosti ďalších odvolacích argumentov sťažovateľa, pretože z dôvodu oneskoreného podania

žaloby by už tieto skutočnosti nemali reálnu možnosť ovplyvniť výsledok preskúmaného konania.

10.7 O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

10.8 Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že závery krajského súdu v napádanom rozsudku sp. zn. 2 CoZm 28/2013 z 11. novembra 2014 sú ústavne udržateľné a podľa ústavného súdu im nemožno vyčítať rozporupnosť, svojvoľnosť a neodôvodnenosť, ktoré by mali za následok arbitrárnosť tohto rozhodnutia, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

11. K uzneseniu najvyššieho súdu

11.1 Prípustnosť dovolania podaného proti rozsudku krajského súdu dovolateľ založil na tvrdení, že v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozsudkov okresného súdu a krajského súdu, ako aj v dôsledku nevykonania ním navrhovaných dôkazov mu malo byť znemožnené konať pred súdom, tak ako to predpokladá § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.

11.2 Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania z titulu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších stupňov, najvyšší súd svoje uznesenie sp. zn. 3 Obdo 13/2015 z 27. mája 2015 odôvodnil takto:

«Uvedený záver je obsiahnutý už v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo/5/1997, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 111/1998 (časť právnej vety „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zoslal nepreskúmateľný“). Z tohto judikátu vychádza dlhoročná ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá považuje nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu za vadu konania, ktorá môže zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť podľa § 237 písm. f) O. s. p. O aktuálnosti uvedeného judikátu svedčí okrem iných aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10. novembra 2011 sp. zn. IV. ÚS 481/2011, podľa ktorého uvedený právny názor k výkladu § 237 písm. f) O. s. p. považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľný a neporušujúci základné práva sťažovateľa.

Dovolací súd, vychádzajúc z uvedeného preto dospel k záveru, že na vytýkanú vadu rozsudku odvolacieho súdu - nedostatočné odôvodnenie, by mohol prihliadnuť len vtedy, ak by bolo dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu prípustné z iného dôvodu.»

11.3 Ústavný súd považuje citované rozhodnutie najvyššieho súdu za ústavne udržateľné opakovane podotýkajúc, že len prípustné dovolanie možno odôvodniť dôvodmi uvedenými v § 241 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Inými slovami, až keď dovolací súd kladne odpovie na primárnu otázku, a to či je dovolenie procesne prípustné, až následne môže skúmať danosť jeho dôvodnosti.

11.4 Pokiaľ ide o dovoláciu námietku sťažovateľa týkajúcu sa nedostatočného dokazovania na súdoch nižšej inštancie, najvyšší súd vo svojom uznesení tiež uviedol:

„Rovnako aj nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Platí to aj o takom dôkaze, ktorý účastník zo svojho subjektívneho hľadiska považuje za vysoko významný. Rozhodovanie

o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, patrí výlučne na posúdenie súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Aj v prípade, že by súd nevykonal taký dôkaz, ktorí by bol podľa účastníka spôsobilý privodiť zvrat v skutkových zisteniach, mohol by mať tento jeho postup za následok neúplné zistenie skutkového stavu (vedúce k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p.“

11.5 Najvyšší súd aj v tejto časti odôvodnil svoje rozhodnutie ústavne relevantným spôsobom, ktorý je navyše udržateľný aj vzhľadom na už uvedenú skutočnosť, že v danom prípade by akékoľvek ďalšie dokazovanie bolo vzhľadom na primárnu oneskorenosť uplatnenia žalovaného nároku irelevantné.

11.6 Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Základné právo na súdnu ochranu neznamená nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, t. j. aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

11.7 Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že najvyšší súd napádané uznesenie sp. zn. 3 Obdo 13/2015 z 27. mája 2015 odôvodnil ústavne akceptovateľným spôsobom, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, ako aj rozhodnutie o priznaní úhrady trov konania

je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto nárokoch sťažovateľa už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2015